

FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT
FRIDTJOF NANSEN INSTITUTE

Konventionen om biologisk mangfoldighed

Workshop om implementering af Ramsar konventionen og Biodiversitetskonventionen i nordiske småsamfund

11. - 12. september 2014 i Tórshavn

Disposition

- Før CBD - andre globale biodiversitetsrelaterede konventioner
- Baggrund/historie for CBD
- Væsentlige elementer/særlige kendetegn
- Aichi Biodiversity targets
- Særligt om opfyldelse af internationale konventioner i selvstyrende områder under rigsfællesskab.

Før CBD

1948: IUCN

1971: Ramsar-konventionen om beskyttelse af vådområder.
(Ikrafttræden: 1975).

1972: Stockholm-konferencen (UN Conference on the Human Environment) – oprettelse af FN's miljøprogram, UNEP. Fokus på beskyttelse af migrerende arter.

1972: Verdensarvkonventionen (Ikrafttræden 1975)

1973: CITES (Washington)-konventionen om handel med truede arter (Ikrafttræden 1975)

1979: CMS (Bonn)-konventionen om migrerende arter.
(Ikrafttræden: 1983).

1987: «Our Common Future»-rapporten. (Brundtland-rapporten)

1992: Rio-konventionen om miljø og udvikling med vedtagelse af bl.a. Klimakonventionen, CBD, Agenda 21, Rio-deklarationen.

CBD facts

Vedtaget på FN-konferencen om miljø og udvikling (UNCED) i juni 1992 og trådte i kraft den 29. december 1993.

Den har 3 hovedmål:

- Bevaring af den biologiske mangfoldighed
- Bæredygtig udnyttelse af bestanddele af den biologiske mangfoldighed
- Rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der udspringer af udnyttelsen af de genetiske ressourcer

Biodiversitet defineres som mangfoldighed af

- økosystemer
- arter og
- variation i genetisk materiale inden for arter (genetisk diversitet).

CBD karakteristikum

- CBD har et ekstremt bredt anvendelsesområde – omfatter i realiteten bæredygtig udnyttelse af naturens ressourcer og dermed det nærmeste man kommer en juridisk bindende afale om bæredygtig udvikling!
- En styrke og en svaghed!

CBD – et globalt kompromis mellem Nord og Syd

- Udviklingslande ønskede en enkel aftale om at beskytte truede dyre- og plantearter og habitater.
- Udviklingslandene vil ikke forpligte sig til at bevare deres biologiske mangfoldighed uden kompensation og incitament. Insisterede på, at økosystemer, arter og gener skal anvendes til gavn for mennesker. Insisterede på en anerkendelse af staternes suveræne rettigheder til genetiske ressourcer.
- Således blev CBD et paradigmeskift - en ændring af fokus fra beskyttelse af truede arter og naturtyper til naturen som leverandør af essentielle varer og tjenester til menneskers velbefindende.

CBD-hovedtræk

- CBD indeholder bestemmelser om bl.a:
- Nationale biodiversitetsstrategier og handlingsplaner (ært. 6a)
- Integration af biodiversitet i sektorspecifikke og tværsektorielle planer og politikker (art. 6b)
- In situ-og ex situ-bevaring (art. 8 og 9)
- Bæredygtig udnyttelse af komponenter biodiversitet (art. 10)
- incitamentter (art. 11)
- Kommunikation, undervisning og folkeoplysning (art. 13)
- Adgang til genetiske ressourcer og deling af fordele (art. 15 og Nagoya-protokollen)
- Teknologioverførsel (art. 16)
- Håndtering af bioteknologi (art. 19 og Cartagena-protokollen)
- Beskyttelse af traditionel viden hos de lokale og oprindelige befolkningsgrupper (art. 8 (j)).

CBD -arbejdsprogrammer

Økosystemer

- Skove
- «Drylands»
- Øer
- Bjerrgøkosystemer
- «Inland waters»
- Have og kyster

Cross-cutting (blandt mere)

- Climate change and biodiversity
- Communication, Education and Public Awareness
- Global Strategy for Plant Conservation
- Invasive Alien Species
- Protected areas
- Impact assessment
- Incentive measures

CBD-milepæle

- 1992: Vedtagelse af CBD
- 1993: Ikrafttræden af CBD
- 2000: Vedtagelse af principper “the Ecosystem Approach”
- 2000: Vedtagelse af Cartagena-protokollen om biosikkerhed
- 2002: Første CBD-strategiplan med 2010-målet for biodiversitet
- 2004: Addis Ababa principper og guidelines om bæredygtig udnyttelse
- 2005: The Millenium Ecosystem Assessment
- 2008: The Economics of Ecosystems and Biodiversity (TEEB)
- 2010: Ny CBD-strategiplan 2010-2020 med “the Aichi Targets”
- 2012: Etablering af “the Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)”
- 2012: Strategi for ressourcemobilisering med konkrete mål
- 2014: Ikrafttræden af Nagoya-protokollen om ABS.

Forhindringer for at standse tabet af biodiversitet

På trods af CBD er biodiversitet fortsatte med at gå tilbage. Blandt årsagerne er:

- Nationale love og politikker har ikke behandlet de grundlæggende årsager til tab af biodiversitet . Værdier af biodiversitet er ikke blevet anerkendt og indarbejdet i de nationale regnskaber.
- CBD bestemmelser er vage og med kvalifikationer ("as appropriate" , og "as far as possible"); hæmmer overholdelse og håndhævelse.

CBD Strategisk plan 2011-2020

The vision of this Strategic Plan is a world of “Living in harmony with nature” where by 2050, biodiversity is valued, conserved, restored and wisely used, maintaining ecosystem services, sustaining a healthy planet and delivering benefits essential for all people.

CBD Strategisk plan 2011-2020

The mission is to ensure a coherent implementation of the Convention on Biological Diversity and achievement of its three objectives by promoting:

- Effective and urgent action to halt the loss of biodiversity in order to ensure that by 2020 ecosystems are resilient and continue to provide essential services thereby securing the planet's variety of life, and contributing to human wellbeing and poverty eradication.
- To ensure this, pressures on biodiversity are reduced, ecosystems are restored, biological resources are sustainably used and benefits arising out of utilization of genetic resources are shared in a fair and equitable manner;
- adequate financial resources are provided, capacities are enhanced, biodiversity issues and values mainstreamed, appropriate policies are effectively implemented, and decision-making is based on sound science and the precautionary approach.

Aichi Biodiversity Targets

Strategic Goal A: Address the underlying causes of biodiversity loss by mainstreaming biodiversity across government and society

Strategic Goal B: Reduce the direct pressures on biodiversity and promote sustainable use

Strategic Goal C: To improve the status of biodiversity by safeguarding ecosystems, species and genetic diversity

Strategic Goal D: Enhance the benefits to all from biodiversity and ecosystem services

Strategic Goal E: Enhance implementation through participatory planning, knowledge management and capacity building

Aichi Biodiversity Targets

Strategic Goal A: Address the underlying causes of biodiversity loss by mainstreaming biodiversity across government and society

Target 1: Awareness increased

Target 2: Biodiversity values integrated

Target 3: Incentives reformed

Target 4: Sustainable consumption and production

Aichi Biodiversity Targets

Strategic Goal B: Reduce the direct pressures on biodiversity and promote sustainable use

Target 5: Habitat loss halved or reduced

Target 6: Sustainable management of marine living resources

Target 7: Sustainable agriculture, aquaculture and forestry

Target 8: Pollution reduced

Target 9: Invasive alien species prevented and controlled

Target 10: Pressures on vulnerable ecosystems reduced

Aichi Biodiversity Targets

Strategic Goal C: To improve the status of biodiversity by safeguarding ecosystems, species and genetic diversity

Target 11: Protected areas increased and improved

Target 12: Extinctions prevented

Target 13: Genetic diversity maintained

Aichi Biodiversity Targets

Strategic Goal E: Enhance implementation through participatory planning, knowledge management and capacity building

Target 17: NBSAPs adopted as policy instrument

Target 18: Traditional knowledge respected

Target 19: Knowledge improved, shared and applied

Target 20: Financial resources from all sources increased

Udmøntning af Aichi-målene på nationalt plan

- kræver bl.a.

- Fastsættelse af national målbare mål
- At hensyn til biodiversitet indgår i beslutningerne hos de tværsektorielle og sektorspecifikke ministerier (fx finans, industri, turisme, energi, landbrug, fiskeri);
- Afskaffelse af subsidier, der skader biodiversiteten og indførelse af positive økonomiske incitament;
- Arealplanlægning med integration af biodiversitet;
- Udpegning af beskyttede områder - ikke mindst i havområder;
- Overdragelse af beføjelser biodiversitet til lokale og regionale instansergiver
- Indførelse af et regelværk om adgang til genetiske ressourcer og udbyttedeling (ABS).
- Anerkendelse og beskyttelse af traditionel viden, innovationer og praksis hos indfødte og lokale samfund.

